NOORD-BRABANDER.

NUMMER 132. 'S BOSCH. DONDERDAG 5 NOVEMBER 1835.

Kerkelijke Staat.

ROME.

Zie hier den inhoud van het decreet, waarbij de H. Stoel de afkondiging der artikelen van de conferentien van Baden door den kleinen raad van Lucerne aangenomen, veroordeeld en verboden heeft.

»Een libel geschreven in het hoogduitsch, getiteld: *Afkondiging en onderzoek der artikelen van de conferentie van Baden, door den kleinen raad van Lucerne aan de burgers van het kanton*, en gedrukt in de zitting van den staatsraad den 14 Augustus 1835, aan *Z. H. Gregorius XVI* opgegeven zijnde, als der censuur waardig, en daarna door een zijn onderzoek gekend was, dat dit geschrift niet alleen voorstellen inhield, welke reeds in de Encyclique Brieven onder dagteekening van den 17 Mei dezes jaars aan de Bisschoppen en de geestelijkheid van Zwitserland, veroordeeld waren, maar ook dat men aldaar alle middelen gebruikte om de onwetende lieden, die zonder argwaan zijn, in dwaling te brengen en onbeschaamd de beginselen verdedigde, die door de artikelen van de conferentie van Baden zijn gesanctionneerd, eindelijk dat men daarin roekeloze en honende artikelen tegen de gemeld gemelde artikelen door den H. Stoel uitgevaardigd, schreef, zoo heeft Z. H. uit eigene beweging en [illegible] de volheid zijner apostolische [illegible] gehoord [illegible] afgekeurd en veroordeeld, [illegible] eigenhandig onderteekend, door de cardinalen, die gesteld zijn over den *Index* der boeken, gemelde slechte stellingen, worde afgekondigd.

Bij gevolg verbieden wij aan alle personen van welken rang en stand ook, te drukken, te lezen, of dit libel onder zich te houden en bevelen dat de exemplaren, welke in omloop zijn aan de Kerkvoogden der bisdommen, op straffe bij den *Index* der verbodene boeken bepaald, ter hand zullen worden gesteld.

Gegeven te Rome den 23 September 1835.

V. Kardinaal *Gregorius*.

Buitenlandsch.

Weenen den 2 November.

Uit Wenen wordt van den 24 October gemeld, dat de grenzen van de bosnische zijde, weder door rooverbenden geschonden waren en verscheiden buitensporigheden door deze benden gepleegd. Zij waren echter door de grenstroepen spoedig naar het turksch gebied terug gedreven.

Te Weenen was het, wat het staatkundig nieuws betreft, zeer stil. Naauwelijks hoorde men er iets wegens de spaansche aangelegenheden, dan alleen door middel der fransche dagbladen, op welke weinig staat te maken was. Nog immer verkeerde men in de meening, dat don *Carlos* ten laatste zegevieren zou, vooral sedert, gelijk het scheen, het fransch kabinet don *Carlos* min vijandig was.

— Te Bucharest werd den 11 dezer den van Weenen teruggekeerden buitengewonen turkschen gezant, *Achmed*-pacha verwacht. De hospodar wilde hem feestig ontvangen.

— Met betrekking tot Vorst *Milosch* wordt uit Konstantinopel van dato 7 geschreven, dat hij zich op zijne terugreis gereed maakte om waarschijnlijk den 8 september in zijne residentie Kragujevatz zoo terug te zijn. Ten aanzien van den toekomstigen regeringsvorm van Servie zou de Porte met de meeste toegevendheid aan des Vorsten wenschen en inzigten te gemoet gekomen en deze dezerwege hoogst te vreden zijn. Het gerucht liep, dat de Sultan het voornemen had een deel van Bosnie met het vorstendom Servie te vereenigen, om aan den eenen kant de servische natie en derzelver Vorst te belonen, aan den anderen kant om eene voortdurende rust aan de servisch-bosnische grenzen te bevorderen.

— Uit Odessa wordt gemeld, dat de gouverneur, graaf *Woronzoff*, aan den naar Petersburg reizenden britschen ambassadeur, lord *Durham*, op den 7 October een luisterrijk gastmaal heeft gegeven, waarbij vele Engelschen, verscheidene andere vreemdelingen de aanzienlijkste stedelijke ambtenaren, een groot aantal hooge officieren, de kooplui en vele aanzienlijke kooplieden tegenwoordig waren. Graaf *Woronzoff* stelde de gezondheid in van den Koning van Groot-Brittanje, waarop graaf *Durham* antwoordde met bijvoeging van den wensch, dat de vriendschapsbetrekkingen tusschen die beide mogendheden altijd mogten bestaan.

— De *Leipziger Zeitung* verklaart thans door dit blad zelf het eerst medegedeeld berigt voor ongegrond, dat de vorst van Talleyrand, die te Töplitz gekuurd hebben, verzameld, die alle duitsche staten in het bijzonder betroffen.

— Uit Kassel wordt gemeld, dat de russische generaals-uniform bij de jongste wapenschouwing te Kalisch zoo zeer bevallen heeft, dat dezelve waarschijnlijk ook bij de pruissische armee met eenige wijziging zou gevolgd worden. De Keurprins Regent van Hessen, die daarvan door middel van zijnen gezant bij het pruissische Hof eene beschrijving verkreeg, had dadelijk reeds zichzelven eene uniform naar het russische model laten maken, en de Keur-hessische generaals aangeschreven om dit model te volgen.

— De laatst verschillende kaarten ontvangen berigten uit Griekenland van het begin van October luiden niet zeer gunstig. De maatregelen, genomen tot het verdrijven der roovers uit de westelijke provincien, hadden nog steeds het gewenschte gevolg niet gehad. Te Athene heerschte bij voortduring eene besmettelijke ziekte, waarvoor velen der inwoners de vlugt genomen hadden. Ook de Koning *Otto* zende zich om die reden naar Argos begeven hebben, waren met zijne beide lijfartsen door de ziekte te Athene teruggehouden. Intusschen genoot de Koning de beste gezondheid. Graaf *Armansperg* daarentegen, op wien alleen bijna de geheele last en verantwoordelijkheid der regering rust, had zwaar aan de heerschende ziekte geleden, en was bovendien door zijne menigvuldige werkzaamheden zeer uitgeput en door verdriet over den slechten uitslag zijner pogingen, zoo ter neer gedrukt, dat hij slechts zelden meer in het openbaar verscheen. Men wil zelfs weten, dat de graaf in de laatste dagen van October het verlies had te betreuren gehad van de oudste en meest geliefde zijner verlochtene, welke weinige weken vroeger met den Vorst *Kuriakuzeno* gehuwd was, met dezen eene reis naar Konstantinopel gedaan had, en op hare terugreis, in het gezigt van den Piraeus, na eene kortstondige ziekte, overleden was. Volgens sommige berigten had graaf *Armansperg* dringend zijne terugroeping naar Beijeren verlangd.

— Den 29 en 30 October is te Dusseldorf de eerste algemeene vergadering gehouden van de deelnemers in den ontworpen ijzeren spoorweg tusschen die stad en Elberfeld. In die vergaderingen heeft de maatschappij zich geconstitueerd, zijn de statuten vastgesteld en bestuurderen benoemd, en is besloten dat tijd en wijze van het aanleggen des ontworpen spoorwegs in eene volgende algemeene vergadering nader bepaald zullen worden.

— In een duitsch nieuwsblad leest men het volgende:

»De kosten voor al de pruissische universiteiten hebben, wat de bezoldiging der professoren en leermeesters betreft, gedurende het jaar 1834 bedragen 242,502 thr.; daarvan kwamen voor die te Berlijn 61,550 thr., Bonn 49,949 thr., Breslau 37,130 thr., Greifswald 23,315 thr., Halle 42,278 thr. en voor die te Koningsbergen 23,455 thr. In het geheel worden 297 onderwijzers bezoldigd worden, van welke 74 aan de hoogeschool van Berlijn, 58 te Bonn, 55 te Halle, 51 te Breslau, 31 te Greifswald en 28 te Koningsbergen [illegible] zijn medegerekend de tal- en exercitie-meesters, beambten en bedienden aan de genoemde zes universiteiten.«

— Tot het springen van rotsen onder water, bij voorbeeld in het Bingerloch, bezigt men drie personen, die in eenen linie verre van elkander worden nedergelaten, van welken de een het boorijzer vasthoudend roodraait, terwijl de beide andere beurtelings met den hamer uithakken. Wanneer men diep genoeg in de rots heeft doorgeboord, wordt eene met buskruid gevulde [illegible] ter lengte van eenen voet en omtrent twee duim diameters in het geboorde gat gezet en in het rond met zand aangestampt, [illegible]

buis plaats men vervolgens eene tinnen pijp met eene schroef. Daarna wordt de duikersklok langzaam opgehaald en telkens schroefpijpen op elkander gezet tot dat zij een paar voet boven het water uitsteken. De tot het doen ontvlammen des buskruids bestemde man bevindt zich in een schuitje nabij de uit het water opstekende buis, waaraan een touw gebonden is, hetwelk hij in de linkerhand houdt. In het schuitje staat een komvoor met stukjes gloeijend ijzer. Een dezer stukjes ijzer werpt de man in de tinnen buis, waardoor het buskruid aangestoken en de rots uit elkander geslagen wordt. Een klein gedeelte der opeengeschroefde pijpen wordt vernield, maar het grootste gedeelte, dat behouden blijft wordt tot verdere herhaling gebezigd. De man, die de ontploffing doet plaats hebben, gevoelt geenen schok, alleenlijk bemerkt hij eene sterke schommeling in het water; doch degenen, die aan den oever staan of op de rots aan wier voet de losbarsting bewerkstelligd werd, ondervinden eene zeer zware schudding.

— Berigten uit Riga van 22 October houden in, dat in Esthland en Ingermanuland de oogst bijna geheel mislukt is, ten gevolge van de nachtvorsten, die eerst in de eerste dagen van Augustus eenen aanvang genomen hadden. Men zag in die streken eene groote elleude de gehoek.

— Het dagblad van Odessa bevat de volgende berigten over eene aardbeving, waardoor de stad Kaissarich (het oude Cesarea in Cappadocie) en omliggende dorpen is bezocht geworden: »Den 25 Augustus, des avonds ten 5 ure, verhief zich van den voet des berg Ardscheh, tegen welken de stad Kaisarich gelegen is, een dikke rook, waaruit met een vreeselijk geraas vuurkolommen opgingen. Het was de uitbarsting van eenen vulkaan. Op denzelfden oogenblik voelde men de aarde schudden, en er begon eene vreeselijke aardbeving. De schokken duurden zeven seconden achtereen; de eene volgde op de andere onder een vreeselijk gedonder. Het was, alsof men zich aanhoudend op eene door den storm bewoerde zee bevond. Meer dan 2000 huizen stortedon in; de verwarring en schrik steeg ten top, de ingezetenen namen de vlugt naar het land, velen kwamen onder weg om, en niet minder dan 150 menschen hebben zoo het leven verloren. Tot den 1 September heeft men nog dagelijks drie of vier schokken waargenomen, maar zij waren veel zwakker en rigteden geene aanmerkelijke schade aan. Tot op dien dag hadden intusschen de ingezetenen van Kaissarich, die op het veld gelegerd of naar de dorpen gevlugt waren, nog niet naar de stad kunnen wederkeeren. Alle dorpen, ten zuiden van den berg Ardscheh tot op eenen afstand van 30 mijlen gelegen, hadden verschrikkelijk geleden. Eene groote menigte menschen is in dezelven omgekomen en het grootste gedeelte der woningen vernield. Van het dorp Mantsofir, hetwelk 600 huisgezinnen telde, hebben zich ter naauwernood vijf personen kunnen redden. Het dorp Kumarzi is geheel door de aarde verslonden en een groot meer is in dezelfs plaats gekomen.

Engeland

LONDEN, den 1 November.

De Hertog *van Wellington* beleert bij voortduring. Daarentegen is de russische gezant, graaf *Pozzo di Borgo*, vrij ernstig ongesteld.

— De Hertogin *van Saxen Weimar* is van hier naar Holland vertrokken.

— Het parlement is tot den 17 December geprorogeerd.

— In berigten uit Konstantinopel, van den 3 dezer wordt gezegd, dat de plaatselijke autoriteiten van Odessa, bij de aankomst der stoomboot, op welke de britsche ambassadeur aan het hof van St. Petersburg, lord *Durham*, aldaar aankwam, de gewone salutschoten niet hadden laten doen, en dat de vice-gouverneur zich, op de deswege ingediende klagten van den gezant, daarmede had zoeken te verontschuldigen, dat hij de engelsche admiraals-vlag niet kende, dewijl die zich zedert te weren in de zwarte zee vertoond had. Zijne lordschap zou, hierdoor niet bevredigd, zijne klagten schriftelijk aan den Keizer hebben opgezonden, en zij, die thans hier te lande gewoon zijn zich gretig van elke aanleiding tot klagten over het russisch gouvernement en zijne voorgewende aanmatigingen te bedienen, laten ook nu niet na allerlei gevolgen uit dit verzuim der gewone vormen te trekken.

Kort voor de afzendingen der gehoemde brieven was in de turksche hoofdstad een ergerlijke twist ontstaan tusschen den griekschen patriarch en de leden der synode, die zoo hoog liep dat laatstgenoemden den patriarch openlijk verklaarden, hem niet langer als zoodanig te willen erkennen. Daarop hadden zij een verzoekschrift aan den Sultan gerigt, in hetwelk zij verzochten dat deze hem van zijn ambt ontzetten mogt, waartoe men niet geloofde dat hij genegen mogt zijn, dan de russische gezant *Butenieff* zou van zijne zijde, dien Vorst aan een artikel van het traktaat van Kinardi hebben herinnerd, waarbij bepaald wordt dat in 't bestuur der geestelijke belangen van de griekesche kerk geheel buiten de bemoeijing der Porte, is en aan de synode moet worden overgelaten.

Eindelijk wordt in deze berigten de toestand der egyptische troepen onder *Ibrahim*-pacha als veel minder wanhopig opgegeven dan in de laatste over Duitschland ontvangen tijdingen. Dat legerhoofd zou uit Europa de noodige kleedingstukken ontvangen hebben tot vorming van een regement curassiers, ook sprak men van een grooten geldschat, in een der bergpassen van het Tauriesche gebergte gevonden, die denkelijk nog van de tijden der kruistogten herugde. De voortdurende wreedheden der Egyptenaren jegens de syrische inwoners worden overigens ten volle bevestigd.

— *The Sun* deelt een afschrift mede van het traktaat dat op den 24 September, tusschen den hertog *van Palmella* en den spaanschen gezant *Perez de Castro*, werd gesloten. Daarbij wordt onderanderen bepaald, dat het portugeesch hulpkorps vooreerst 6000 man sterk zal zijn, doch mogten de omstandigheden zulks vereischen en er mogelijkheid bestaan, tot tien duizend man zal worden vermeerderd. Het eerst bepaald getal manschappen moet den 30 September aan de [illegible] zijn om Spanje binnen te trekken, over de wijze waarop dit denkelijk geschieden kon, tusschen de beide gouvernementen nader worden bepaald. Spanje binnen getrokken zijnde, zal het hulpkorps te Salamanca en in de omstreken legeren en vervolgens, naar gelang der omstandigheden zulks vorderen, handelen naar de instructien van het portugeesch bestuur. De Koningin-Regentes van Spanje verbindt zich eindelijk voor het onderhoud dier troepen te zorgen, in zooverre er tusschen den staat van vrede en dien van oorlog daarin verschil is.

— Onze dagbladen gewagen vele redenaringen over de spaansche zaken. Het ministerieel avondblad houdt vol, dat het fransch bewind evenzeer als vroeger de zaak der Koningin is toegedaan, en dezer dagen bijzondere agenten naar de grenzen heeft gezonden, om voor te komen, dat hulp uit Frankrijk aan don *Carlos* verstrekt worde. — De *Times* is laatstgemeld een Vorst mede zeer ongunstig, doch meent tevens, dat de handvol Portugezen en Engelschen kwalijk iets beduidends zullen uitrigten, en dat de belofte van den minister *Mendizabal*, dat hij spoedig 100,000 man Spanjaarden zou op de been brengen, niet meer dan eene ijdele pocherij zal blijken geweest te zijn.

— De lissabonsche berigten van den 17 October maken nog geene melding van den tocht der portugeesche hulptroepen over de spaansche grenzen. — Men begon [illegible] over te betwijfelen, of er van het huwelijk der Koningin met den [illegible] van Saxen-Cobourg iets komen zou.

Frankrijk.

PARIJS, den 1 November.

— Uit de haven van Toulon zijn wederom drie linieschepen en eenige transportvaartuigen naar Mont Vendres vertrokken, om aldaar troepen aan boord te nemen, en die naar Algiers en Oran over te brengen. De Hertog van Orleans zal zich met de stoomboot *de Castor* naar Corsika begeven, vervolgens aan boord van het fregat *l'Artémise* de reis naar Algiers voortzetten, en eindelijk, zoo men wil, den voorgenomen togt door de Middellandsche zee met het linieschip *de Montebello*, dat men met den meesten spoed in gereedheid maakt, volbrengen.

— De admiraal *de Rigny*, die voor eenige dagen uit België is teruggekeerd, is vrij ernstig ongesteld.

— De reden, welke het ministerie gevoegd heeft de kamers tegen 28 December, in stede van 15 Januarij bijeen te roepen, is deze, dat er anders werkelijk geene opréeping in 1836 zoude hebben plaats gehad. Hoewel de laatste zitting geduurd heeft tot in de maand Augustus ll., waren echter de kamers bereids in Augustus 1834 bijeengeroepen. De volgende zitting zal dus eigenlijk die van 1835 zijn.

— Uit Livorno schrijft van den 21 October als volgt:

Sedert eene week heeft zich noch hier, noch in Toskanen eenig verder cholera-geval vertoond.

Onze atmosfeer is zuiver en helder, doch is het weder buitengewoon vroegtijdig koud en de Appenijnen zijn reeds met sneeuwwinterkleed overdekt.

De portugeesche oorlogschepen liggen nog in deze haven, maar een klein gewapend vaartuig, dat dezelve vergezelde, is weder vertrokken. De overige zullen eerstdaags volgen. Eene fransche oorlogsbrik is in onze haven aangekomen om te overwinteren.

— De *Moniteur* vermeldt dat het hof der pairs den 16 dezer zal vergaderen om het rapport over de instructie van de zaak van *Fie-*

zoks aan te hooren. Zoodra deze met zijne medebeklaagden in staat van beschuldiging is gesteld, zal men de behandeling van het monster-proces voortzetten.

— Mgr. *Stephanus-Andreas-Franciscus de Paulis Fallot de Beaumont*, gewezen Bisschop van Vaison, naderhand van Gent, vervolgens van Plaisance, is alhier in den ouderdom van 85 jaren, overleden; Mgr. de Aartsbisschop heeft hem de laatste heilige Sacramenten toegedeind.

— De scholen van het mutueel onderwijs, welke door het bestuur worden beschermd, kunnen zich op vele plaatsen te naauwer nood staande houden, gaan te niet en worden door het algemeen mistrouwen, hetwelk men daarin stelt, en bij gebrek aan leerlingen, gesloten en door de christelijke broeders vervangen.

— Het dagblad van Corsika meldt dat te Ajaccio op de plaats Bonaparte eene kolom van Granniet met het standbeeld van *Napoleon* zal worden opgerigt.

— Uit Praag wordt dezer dagen gemeld:

Het diner door den Keizer van Oostenrijk aan *Karel X* en Hoogstdeszelfs doorluchtige familie gegeven, is zeer eerbiedwekkend geweest. Van de derlig gasten telde men twaalf koninklijke personaadjen, die allen zich beijverden, den edelen gasten des Keizers een verpligtend voorkomen te betuigen. De jonge *Hendrik* is door de vreemde Vorsten door lieftkozingen overladen geworden. (*Ami.*)

— In het *Journal de Dunkerque* leest men een artikel, waaruit blijkt dat de Deensche vloot, tot welken zedaar eenige vaartuigen waren uitgerust, ongunstig is uitgevallen. De Straat Davids en Baffinsbaai waren geheel met ijs opgevuld. Sedert vele jaren had men er geene zoo hevige koude opgemerkt.

— Men wil dat er van hier depêches aan den franschen gezant te Madrid zijn gezonden, met last om het tegenwoordig ministerie in Spanje zoo veel mogelijk te ondersteunen.

— Het *Journal de Paris* meende te hebben, dat de generaal *Mina* eindelijk den 21 dezer te Barcelona is aangekomen.

— Volgens het *Courrier de la Gironde* van den 27, had de [illegible] zijner magt naar Alva begeven, ter [illegible] Vitoria had ingesloten, en volgens sommigen de stad bombardeerde.

— Het legar van don *Carlos* moet onlangs een nieuwe organisatie hebben ondergaan, waarbij hetzelve in twee korpsen is verdeeld, [illegible] van operatie, uit ongeharwde manschappen bestaande een ander van reserve, dat uit de gehuwden is zamengesteld. Het operatie-korps telt drie divisien en elk dezer drie brigades. De graaf *de Casa Eguia* is bij die gelegenheid tot opperbevelhebber benoemd; de generaals *Iturraldé*, *Villarreal* en *Gomez*, voeren elk eene divisie aan; de generaal *Moreno*, chef van den algemeenen staf, vermijt het militair bevel in Guipuzcoa aan *Sagastizabal* te opgedragen.

— Men meldt dat vier bataljons van de Bazelling [illegible] zijn uitgetrokken, om zich bij het reserve-leger te voegen en een groot wegs door vier duizend engelsche vrijwilligers verden begeleid.

Uit Madrid zijn geene nadere berigten dan tot den 22 Oct. Dezelve vermelden nog, dat het ministerie den generaal *Gordoa* door den generaal *Espinoza* wilde doen vervangen, doch dat de Koningin-Regentes daartoe hare toestemming heeft geweigerd.

De heer *de Mendizabal* heeft aan de leden der kamer van afgevaardigden eene circulaire gezonden, ten einde dezelve om hem de middelen te doen kennen, waardoor men den handel en de nationale nijverheid zoude kunnen opwekken.

— De *Gazette van Lingueloo* haalt een artikel aan uit het *Journal de Paris* en wederlegt een valsch berigt hier dit dagblad gegeven, hetwelk aangekondigd had, dat in eenige opstand te Majorca de Aartsbisschoppen van Saragossa, Compostella en Terragona gevat gehouden hadden zijn verklaard te worden; dan Mgr. de Aartsbisschop van Burgos, de heer *Francisco Caballero* bevindt zich reeds meer dan zes maanden te Toulouze en leeft in het eenigzins in eene stille afzondering. Hij [illegible] van Bisschop van Urgel en werd naar Sarragossa in 1824 overgebragt. Men weet dat hij genoodzaakt geweest is bij den oproer deze stad te verlaten, welke aan zo vele religieusen het leven gekost heeft.

België.

BRUSSEL, den 3 November.

De kamer van afgevaardigden is tegen den 10 dezer ter vergadering bijeengeroepen.

— Laatstleden zaturdag is de tentoonstelling der voortbrengselen van belgische nijverheid voor goed gesloten geworden.

— In de omstreken van Veurnes, Nieuwpoort en Duinkerke heerschen de najaars-koortsen thans in zulk een hevigen graad, dat onder anderen van de 3000 inwoners van eerstgemelde plaats, meer dan 1200 door dezelve waren aangetast geweest.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, den 4 November.

In de zitting van den 3 November, heeft de commissie tot onderzoek der verzoekschriften verslag gedaan op een aantal in hare handen gestelde stukken, meerendeels betrekking hebbende tot de voorgedragene wet tot bescherming van den landbouw, welke door vele landbouwers uit onderscheiden gewesten wordt ondersteund, maar welke, aan den anderen kant, door kooplieden uit Amsterdam en Rotterdam, en ook door de kamer van koophandel en fabrijken te Schiedam, wordt bestreden.

Voorts hebben de verzoekschriften betrekking tot de indeeling des rijks in regterlijke kantonsen arrondissementen. Op al deze stukken is het gewoon besluit, het nederleggen ter griffie, gevallen alsmede het drukken van het gedane verslag. Het ter griffie nederleggen is ook besloten op verzoekschriften, houdende plannen tot aflossing der staatsschuld; doch is tevens besloten, daar de heeren *van der Tuuk*, *Mulder* en anderen, te veel waarde aan het drukken van het verslag hechten, daartoe niet over te gaan. De vergadering is tot den 23 dezer, 's middags ten half 2 uur uitgesteld.

— Naar wij van voederhand vernemen zal het algemeen hoofdkwartier des legers eerstdaags van Tilburg naar deszelfs woonplaats verplaatst.

— Naar men vernomen is het Hunne Exc. de ministers van binnenlandsche zaken, justitie en financien, gebleken erkennende dat de aanwending van het middel van gnadeling, uit hoofde van de belangrijke kosten, waarmede 's rijks schatkist aan worden bezwaard, niet wel ten aanzien van alle veroordeelingen kan worden toegepast, echter toegestemd, dat er wel termen bestaan, om, met opzigt tot de veroordeelingen ter zake van het niederregtelijk schoolhouden, in het belang van het schoolwezen, eene uitzondering te maken. Dienvolgens zijn de ambtenaren, welke in deze betrokken zijn, met wijziging in zoo verre van de bestaande verordeningen, uitgenoodigd, om, met betrekking tot de vonnissen, houdende geldelijke veroordeelingen, zonder gevangenisstraf, ter zake van het onbevoegd geven van onderwijs, het middel van gnadeling aan te wenden, ook dan wanneer de veroordeelden ten eenemale onvermogend mogten zijn.

— Het thans te Amsterdam geopende hof van assisen heeft zaterdag uitspraak gedaan in de zaak van *Engbert Kier* van Ostmarsum, beschuldigd van in de maand augustus jl. zijne oude tante woonachtig te Ambtshoven, met een pistoolschot te hebben van het leven beroofd, en daarna de woning dier tante in den brand te hebben gestoken. Het hof heeft den beschuldigde schuldig verklaard dan moord met voorbedachten raade en brandstichting, en is dien ten gevolge tot de doodstraf veroordeeld.

— Men schrijft van Lichten, nabij Tiel dd. 30 October:

Op den avond van den 28 dezer, werden wij op eene zeer ongelukkige wijze uit den slaap gewekt, door het ontstaan van brand in het bakhuis van *Joost Johannes van Buitum*. Zoo spoedig men [illegible] bemerkte, waren reeds vele menschen bezig om den inboedel te bergen; de vlam uit het bakhuis opslaande had reeds de daarachter staande wagenschuur aangetast. Had men op dat oogenblik brandhaken en spuit bij de hand gehad, zoo waren hoogstwaarschijnlijk het huis, koeiberg en hooimijt behouden gebleven, doch het achtbare bestuur der gemeente schijnt verstgenoegden voor geheel overbodig te houden, daar dezelve begaan, de laatstgemelde kwam tot behouding van genoemde goederen veel te laat, zoodat gemelde landman, door dit verzuim [illegible] zijne huis, keuterwerk, hooimijt, [illegible] alles eene prooi der vlammen geworden, [illegible] geheel huisraad behoort, met bijvoeging van drie varkens, welke [illegible] huis's mesthokken gered hebben kunnen worden.

Heden overleed alhier, mijn zeer geliefde Echtgenoot

HUGO BUSMUSKENS,

in den ouderdom van 44 jaren, mij nalatende 10 kinderen, die dit verlies diep mede gevoelen.

Dit berigt deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

HEUSDEN, den 30 October 1834.

A. EVERTSEN,
Wed. H. BUSKENS.

BEKENDMAKINGEN.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

BEKENDMAKING.

De Agent van het Domein, te *'s Hertogenbosch*, zal, op de navolgende plaatsen, dagen en uren, vaderen tot het in ontvangst nemen van het Domein, in natura, verschuldigde GRAANRENTEN, verschenen 11 November 1835, en wegens als volgt:

1o. Op Maandag, den 16 November 1835, des namiddags van 1 tot 3 uren, ten huize van den Heer *J. P. Schoenmakers*, te Linden, de GRAANRENTEN van Linden.

2o. Op Dinsdag, den 17 November 1835, des voormiddags van 8 tot 10 Uren, ten huize van *S. Megens* aan den Schaykschen hoek, de GRAANRENTEN onder Schayk.

3o. Ten zelfden dage, van des middags 12 tot 2 uren, te Grave, ten huize van de Wed. *Schoenenberg*, in den Roskam, de GRAANRENTEN van Grave, Velp en Repk.

4o. Op Vrijdag, den 20 November 1835, des voormiddags van 9 tot 11 ure, te Beers, ten huize van *J. Arts*, de GRAANRENTEN van Beers.

5o. Op Zaturdag, den 21 November 1835, des voormiddags van 10 tot 12 uren, te Escharen, ten huize van *M. Roos*, de GRAANRENTEN onder Escharen.

6o. Op Maandag den 23 November 1835, des namiddags van 2 tot 4 uren, te Linden, ten huize van *T. van Hout*, aan het Catwijksche veer, de GRAANRENTEN, onder Linden en Gassel.

7o. Op Dinsdag, den 25 November 1835, des voormiddags van 10 tot 12 uren, te Mill, ten huize van *W. Koerstroeni*, de GRAANRENTEN onder Mill en St. Hubert En.

8o. Op Donderdag, den 26 November 1835, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure te Herpen, ten huize van *S. Reijnders*, de GRAANRENTEN onder Herpen en Berchem.

De Agent van het Domein voormeld,
H. W. van GRASVELD.

's Bosch, den 7 October 1835.

CONVERSIE VAN SPAANSCHE FONDSEN.

D. MARCUS & J. MAAS, Commissionairs te Rotterdam, ter Stadhuisde *'s Hertogenbosch*, continueren nog dagelijks met de overname van SPAANSCHE FONDSEN, ter CONVERSIE en wel van 5 en 3 PCt. PERPETUELEN en derzelver TWEE PCT. PERPETUELEN en der CORTES OBLIGATIEN en NIEUW LOT BILLET tot den 8 dezer.

Inlichtingen deswegens kan men *kosteloos* ten hunnen Kantore bekomen.

's Bosch, den 4 November 1835.

PUBLIEKE VERKOOPING, op Zaturday den 14 November 1835, des voormiddags om 10 ure, ten huize van *A. van den ZANDT te Heerewaarden*, van 60 VIJMEN GESNEDEN RIJNDEN, liggende op de *Middelplaat*, in de rivier de *Waal*, te *Heerewaarden*.

De ondergeteekende acht zich verpligt, ter kennisse van hare geëerde begunstigers te brengen, dat, niettegenstaande de persoon van *LODEWIJK LOTH*, tijdens het overlijden van haren Man, in den jare 1826, hem de toen heerschende ziekte plaats gebad hebbende, en waardoor zij met hare *zeven nog Minderjarige Kinderen*, in de ongelukkigste toestand gebragt werd, en zich genomen had, om aan hare STEENHOUWERIJ werkzaam te blijven, denzelve thans haren dienst heeft verlaten; dat zij echter door genomen maatregelen, in staat is gesteld om hare Steenhouwerij, op den tegenwoordigen gooden voet te kunnen blijven voortzetten, en dat zij, alzoo, bij voortduring de gunst en toegenegenheid harer geëerde begunstigers is inroepende, terwijl zij deze van eene alhezins prompte en civiele bediening de verzekering geeft.

's Hertogenbosch, den 28 October 1835.

UIT DE HAND TE KOOP

Eene TILBURIJ, en eene CHAIS voor een en twee Paarden, te bevragen bij *J. SMITS*, Mr. Zadelmaker, in de Vughterstraat te *'s Bosch*.

MARKTBERIGTEN.

Zwanenburg, den 3 November.

Rogge, Boekweit, Haver, Garst; *het nederlandsch mud* ... ƒ 4.50 à 0.00 ... ƒ 3.95 à 0.00 ... ƒ 0.00 à 0.00 ... ƒ 0.00 à 0.00

Het nederlandsch pond boter ... ƒ 0.55 à 0.00.

De vier nederlandsche ponden roggebrood 27 cents.

Amsterdam, den 2 November.

Tarwe, weinig handel, 127 pond Vriessche ƒ 175; 127 pond gerinne dito ƒ 152.

Rogge, in een doen, 127 pond N. Overijssel ƒ 152; 125 pond N. Drentsche ƒ 145.

Garst, meerder handel, 110 pond N. Oldammer winter ƒ 120; 104 pond N. Oldammer Zomer ƒ 114; 105 pond O. Deensche ƒ 105.

Haver, in een doen, 88, 89, 90, 92 pond Groninger dikke ƒ 83, 84, 85, 88, 74, 75 pond Noordhollandsch ƒ 70.

Boekweit, prijshoudend, 119 pond N. Amersfoortsche ƒ 174; 118 pond N. Holstein ƒ 160.

Koolzaad, als voren, ... Vats dadelijk 72 p. vl.

Lijnzaad, 106 pond Archangel ƒ 300.

Hennipzaad, ƒ 200 à 280.

Rotterdam, den 2 November.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, ƒ 19.25 } zonder de Impost.
Amst. Proef het » » » » 22.00 }

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Londen waren den 31 3 pCt. gecons. 91⅞ Holl. W. S. 2½ pCt. 55⅞; 5 pCt. 100⅞; Sp. 43¾; Port. 57.

Te Parijs den 25 uitmoofde van zondag geene fondsspeculatie.

Te Antwerpen waren den 3 Nov.: Belg. 101⅞ Obligatien 101⅝; ⅛; Sp. Guebh. 29¾; perpet. 30⅛ 30; Lening 1823, 29¾; ¼; Dollars 30; 29¾; Engelsche Leening 98; Amsterdam 98; Rotterdam D. 100⅛; id. te Antwerpen 1834, 98⅛; Rotterdam

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

DINGSDAG den 3 November.

	Laagste koers	Hoogste koers	Koers heden		Laagste koers	Hoogste koers	Koers heden
Spanje. pCt.				Pruissen. pCt.			
Cort. Bons. Lond.				Aand. loot. R. 50	104¼	105	
Dito Nieuwe				N. te Londen 1830 4			
Certificaten H.				Oostenrijk.			
Dito Kapitaal C. 5				Dito ditto ƒ 100			
Dito Leen Lond. B.				Dito diverse			
Rusland.				Metaliek. 5	99⅞	99¾	99¼
Oud Hope 4½				Dito Lond. gem. 5			
Dito ditto 4½				Dito 4½	59		
Cert. ditto 4½				Ween. B. Collet C. 2½			
Dito Leidsch 4				Dito 2			
Cert. to Leidsch 4				Cert. Stieglitz 4½			
Cert. to Hasb. 4				Ween. Handel. 3			
Spoedinj Aang. 6				Dito vroeg. gedeelte			
Certificat ditto 6				Denemarken.			
Portugaal.				Leenlog te Lond. 3			
Obligatien te Lond. 3				Brazilien.			
Porten.				Dito Rothschild. 5	56¾		
Aand. Loot. fl. 500							

	Laagste koers	Hoogste koers	Koers heden
Spanje. pCt.			
Perpet. Amst. 5	30⅛	31	30⅜
Dito 1000 3	18⅛	18⅝	18⅜
Uitgest. 5 pct. Sch.	14⅝	14⅞	14⅜

Koers van het Geld: Beleend 3 à 3¼ en Prol. 4 pCt.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gez. *LANGENHUYSEN*, Drukkers en Uitgevers.